

VOORWOORD door Prof. dr. Arco van de Ven RA

Het is een eer en genoegen om een voorwoord in dit boek over Management Control Auditing te mogen schrijven. Wellicht vindt u dit vreemd: eer en genoegen. Het is toch over een boek over auditing? Hoe kan dit een eer en genoegen zijn? Misschien zijn de woorden van Michael Power uit zijn boek 'The Audit Society' bij u ook blijven hangen.

"Books on auditing are generally intended to help the reader either to conduct an audit or to pass a professional examination on the subject (the two tasks are only loosely related). This means that auditing texts tend to be technical and the field as a whole is distinctly unglamorous." (M. Power, 1997)

Niet echt een aanrader om een boek over auditing te gaan lezen. Toch heb ik met veel interesse en plezier het boek dat voor u ligt gelezen. Het boek voldoet inderdaad aan het eerste gedeelte van het citaat van Power. Ook dit boek is bedoeld om de lezer te helpen om audits uit te voeren en zal zeker snel zijn weg vinden als verplichte literatuur bij diverse auditing opleidingen. Maar door beide doelstellingen te combineren is het ook de bedoeling dat de twee taken minder losjes worden gekoppeld dan Power aangeeft. En dat het hebben van kennis van hoe audits kwalitatief hoogwaardig kunnen worden uitgevoerd ook een relatie zal hebben met het behalen van het examen.

De kracht van dit boek zit niet in de overeenkomst met de woorden van Power, maar juist in hetgeen afwijkt van het citaat van Power. Het boek is naar mijn mening goed geschreven en zeker niet technisch. De lezer hoeft zich niet door een opsomming van auditingstandaarden heen te worstelen en daarnaast bevat het boek veel concrete voorbeelden van toepassingen.

Power was twintig jaar geleden nog mild met zijn opmerking dat het auditveld onmiskenbaar onaantrekkelijk is. Ik ben bang dat in het huidig tijdsgewricht het vakgebied door buitenstaanders in een nog negatiever daglicht is komen te staan. Als politieke reactie op diverse vormen van onbehoorlijk bestuur wordt in toenemende mate wet- en regelgeving in het leven geroepen, die van organisaties een hoge mate van gedetailleerde en voorgeschreven verantwoording eisen. De auditexplosie, die door Power en vele anderen wordt onderkend, is het gevolg van de wens van de politiek om de naleving hiervan vast te stellen. Veel audits hebben derhalve een compliance-doelstelling: het vaststellen of de regelgeving is nageleefd. De toegevoegde maatschappelijke waarde van de audit, en het verzet hiertegen, hangt dan ook sterk samen met het nut en de noodzaak van de onderliggende wet- en regelgeving. Onderzoek geeft aan dat de totstandkoming van dergelijke regelgeving een complex proces is. Legitimiteit, het laten zien dat er daadkrachtig wordt opgetreden, speelt voor politici hierbij een belangrijke rol en dit gaat soms ten koste van de effectiviteit, de vraag of de nieuwe regels daadwerkelijk het probleem in de toekomst zullen gaan voorkomen.

Wat mij in het bijzonder aanspreekt is dat het boek niet gaat over het vaststellen van de naleving, maar zich richt op hoe auditing kan worden ingezet voor het verbeteren van de sturing en beheersing van organisaties. Niet de naleving, maar de effectiviteit van maatregelen komt hierbij centraal te staan. De relatie naar de toegevoegde waarde van dergelijke audits is hierdoor veel directer. Het lezen van het boek geeft mij ook een geheel ander beeld dan dat van een onmiskenbaar onaantrekkelijk vak. De auteurs laten zien hoe uitdagend, complex en moeilijk dergelijke audits kunnen zijn en op welke wijze de kwaliteit van de audit kan worden beheerst. Een vakgebied waarin professionals zich jarenlang in kunnen ontwikkelen.

De combinatie van een boek dat is gebaseerd op een zeer uitgebreide praktijkervaring van de auteurs met een zeer goede theoretische inbedding is voor u als lezer of cursist zeer waardevol. Bijvoorbeeld daar waar standaardwerken over onderzoeksmethodologie blijven steken in statistische technieken of methodologische uiteenzettingen over kwantitatief of kwalitatief onderzoek, geven de auteurs een zeer systematische uiteenzetting hoe gedegen empirisch onderzoek in organisaties kan worden toegepast. Het gehele auditproces wordt door de auteurs behandeld: van het ontwerp van het onderzoek tot en met de rapportage en evaluatie van de audit.

Ik hoop en verwacht dat u net als ik het boek met veel plezier zal lezen en daarna nog vaak zult raadplegen als u zelf management control audits gaat ontwerpen en uitvoeren.

H.I. Ambacht, maart 2017

Prof. dr. Arco van de Ven RA

*Hoogleraar Bestuurlijke Informatievoorziening TIAS School for Business and Society
Voorzitter Curatorium Internal Auditing & Advisory en IT Auditing & Advisory Erasmus Universiteit Rotterdam*